

Jaarverslag 2015 van de Gepensioneerdenvereniging UWV (GVU)

Samenstelling bestuur (ultimo 2015) en werkzaamheden

Het uit vijf leden bestaande bestuur is als volgt samengesteld:

- **Rien Passieux** (*voorzitter*), leidt de bestuursvergaderingen en de algemene ledenvergadering, bespreekt eventuele problemen met het pensioenfonds en vertegenwoordigt de vereniging in algemene zin;
- **George Koopmans** (*secretaris*), zorgt voor de notulen van de bestuursvergaderingen en de algemene ledenvergadering, regelt de correspondentie en stelt het jaarverslag samen;
- **Bram Slootweg** (*penningmeester*), tevens lid van het Verantwoordingsorgaan (VO) van het pensioenfonds;
- **André Kok** (*algemeen bestuurslid*), tevens lid van het bestuur van het pensioenfonds;
- **Hans Fraza** (*algemeen bestuurslid*), tevens lid van het VO.

Ook dit jaar werd het bestuur weer op uitstekende wijze ondersteund door **Margo Herinx**. Onder verantwoordelijkheid van het bestuur verzorgt zij zowel de financiële als de ledenadministratie.

Bestuursvergaderingen

In het verslagjaar heeft het bestuur vijf keer vergaderd, vaak samen met de vertegenwoordigers van de gepensioneerden in het fondsbestuur en het VO. Naast de hierboven bij het bestuur al genoemde personen gaat het om de heren **Toine Aarts** (*lid bestuur pensioenfonds*), **Jan Bouwknegt** (*plv. lid bestuur pensioenfonds*) en **Jacques van der Zee** (*lid VO*).

Deze vertegenwoordigers zijn ook alle drie lid van GVU.

Voor de gezamenlijke vergadervorm is gekozen om te bereiken dat zowel de leden van ons bestuur als onze vertegenwoordigers in de fondsorganen niet alleen op gelijke wijze op de hoogte zijn van relevante ontwikkelingen, maar ook dat er sprake is van eenheid wat betreft de verdediging van de belangen van de gepensioneerden in de fondsorganen.

Ook dit jaar bood het UWV als regel weer gastvrijheid voor de bestuursvergaderingen van GVU. Daardoor zijn onze vergaderkosten gering. De Raad van Bestuur en de facilitaire dienst van UWV zeggen wij gaarne dank voor de uitstekende verzorging van onze vergaderingen.

Overzicht behandelde onderwerpen

In de bestuursvergaderingen werd onder meer aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- Verkenning van de toekomstige uitvoeringsvorm van de pensioenregeling bij UWV;
- Dekkingsgraad annex herstelplan;
- Implementatie nieuw financieel toetsingskader;
- Risicobereidheid beleggingen / ALM studie;
- Evaluatie van de laatstgehouden verkiezingen van bestuursleden voor het pensioenfonds en verkiezing nieuwe bestuursleden fondsbestuur 2017;
- Actualisatie bijsluiter GVU bij pensioentoekenning en brief aan alle gepensioneerden met het verzoek lid te worden van GVU;
- Samenwerking met andere pensioenfondsen;
- Niet kostendekkende premie;
- Kennismaking met de heer Frank van Galen, de nieuwe voorzitter van het fondsbestuur;
- Nieuwe governance-structuur fondsbestuur;
- Nieuws van koepelorganisatie NVOG, waaronder het pensioensysteem *Individueel Solidair Defined Contribution (ISDC)* ;
- Problemen rond het partnerpensioen.

Enkele van deze punten worden hierna nader toegelicht.

Dekkingsgraad annex herstelplan / nieuw financieel toetsingskader

De ontwikkeling van de dekkingsgraad blijft een punt van zorg. Door de lage rente, mede als gevolg van het aanzetten van de geldpers door de Europese Centrale Bank, bleef de dekkingsgraad voortdurend in de gevarezone verkeren. Nu in het kader van het nieuwe financiële toetsingskader de Nederlandse Bank (DNB) de rekenrente voor pensioenfondsen heeft verlaagd, is de dekkingsgraad zodanig gedaald dat het vereiste minimum (105%) om korting te voorkomen waarschijnlijk niet zal worden gehaald. Laat staan dat er plaats is voor indexatie. Het fondsbestuur heeft, zoals verplicht, een herstelplan ingediend bij DNB, waarin is aangegeven op welke wijze binnen twaalf jaar de vereiste dekkingsgraad zal worden gehaald. Dit plan is goedgekeurd door DNB, en zal door DNB regelmatig worden getoetst. Blijkt daaruit dat het herstel achterblijft bij de verwachtingen (en dat is het geval) dan kan DNB het fondsbestuur verplichten tot korten over te gaan. Er zal dus serieus rekening moeten worden gehouden met korting van de pensioenen (en van de aanspraken voor de actieve deelnemers).

Risicobereidheid beleggingen / ALM studie

Gelet op bepalingen in het nieuwe Financiële Toetsingskader van de Nederlandse Bank is onder de gepensioneerden en de actieve deelnemers een enquête gehouden om duidelijkheid te brengen in de mate waarin men bereid was risico te lopen over de beleggingen. Dit onderwerp is ook ter sprake gekomen in de ALV van GVVU d.d. 18 maart 2015. Sommige leden van GVVU gaven toen te kennen dat het hier een zaak betrof voor de vertegenwoordigers van de gepensioneerden in de fondsorganen en dat het zelfs zou kunnen worden gezien als een afschuiving van verantwoordelijkheid. De uitslag van deze enquête is geanalyseerd door de communicatiecommissie uit het fondsbestuur in samenwerking met De Hay-Groep en de Erasmusuniversiteit. Daaruit bleek dat een meerderheid van de deelnemers aan de enquête bereid was een hoger risico te nemen. Die uitslag, welke is toegelicht in een aantal bijeenkomsten, waarin de deelnemers hun oordeel konden aangeven, is door de beleggingscommissie uit het fondsbestuur beoordeeld en meegewogen in de inmiddels gestarte nieuwe ALM-studie. In die studie zullen varianten met betrekking tot het indexatie- en kortingsbeleid worden meegenomen, gerelateerd aan de inflatieverwachtingen. Het betreft hier niet alleen een zaak voor het fondsbestuur, maar ook voor de CAO-partijen.

Verkiezingen nieuwe bestuursleden pensioenfonds 2017

Mede op basis van de laatstgehouden verkiezingen heeft GVVU gesproken met vertegenwoordigers uit het fondsbestuur over de verkiezingen voor 2017. Dit is van belang, omdat DNB als eis voor benoeming stelt dat een bestuurslid van een pensioenfonds vanaf de eerste dag moet voldoen aan omschreven kwaliteitseisen. Dit houdt in dat kandidaten al voor hun benoeming geschoold moeten worden, daar zich onder de gepensioneerden waarschijnlijk weinig kandidaten bevinden die aan die eisen voldoen. Het bestuur van GVVU heeft in dit kader gewezen op het belang van een vroegtijdige start van de voorbereiding van deze verkiezingen en dit ook nog eens schriftelijk onder de aandacht gebracht van het fondsbestuur. Het fondsbestuur kon zich hierin vinden. De bedoeling is dat thans op korte termijn de Verkiezingscommissie, waarin ook GVVU zal zijn vertegenwoordigd, van start gaat. Van de huidige drie vertegenwoordigers van de gepensioneerden in het fondsbestuur is de heer Kok niet meer herkiesbaar, daar hij dan de maximale zittingstermijn (tweemaal vier Jaar) heeft volgemaakt. De heren Aarts en Bouwknegt zijn wel bereid tot een tweede zittingstermijn, maar dit is uiteraard afhankelijk van de vraag of zij al dan niet zullen worden herkozen. Beide heren voldoen in elk geval wel aan de kwaliteitseisen van DNB.

Actualisatie bijsluiter GVV bij pensioentoeckenning en brief aan alle gepensioneerden met het verzoek lid te worden van GVV

De bijsluiter van GVV, die elke nieuw gepensioneerde ontvangt bij zijn pensioentoeckenning, bleek op enkele punten verouderd te zijn. Inmiddels heeft GVV deze bijsluiter geactualiseerd en TKP voegt deze al enige tijd bij de nieuwe pensioentoeckenningen.

Voorts besloot het bestuur van GVV alle gepensioneerden (nogmaals) te wijzen op nut en noodzaak om lid te worden van onze vereniging. De daartoe opgestelde brief is door TKP in januari, tegelijk met de jaarpogave over 2015, toegestuurd aan alle gepensioneerden. Deze brief heeft geleid tot ruim 250 nieuwe aanmeldingen!

Niet kostendekkende pensioenpremie (gedempte premie)

De pensioenpremie voor 2016 is vastgesteld op het maximum van 20%. De feitelijke premie is 17,5% en het verschil van 2,5% wordt gestort in een premie-egalisereserve, die zal worden aangewend als de feitelijk benodigde premie hoger uitkomt dan 20%. De feitelijke premie blijft dan op dit maximum gehandhaafd en het tekort wordt geput uit voornoemde reserve. Het fondsbestuur heeft besloten dat deze reserve primair is bedoeld voor de bescherming van de pensioenopbouw. Bij eventuele kortingen kan deze reserve echter ook gebruikt worden om de gevolgen daarvan te beperken (dus ook om kortingen op pensioenen te verlichten), met dien verstande dat die reserve nooit negatief mag zijn (dus op is op). Premiedemping leidt tot een vermogensverlies bij het pensioenfonds en heeft een negatieve invloed op de dekkingsgraad. Hoewel het begrijpelijk is dat in het huidige economische klimaat premieverhogingen niet wenselijk zijn, is het aan gepensioneerden toch moeilijk uit te leggen dat premiekortingen worden gegeven, terwijl er waarschijnlijk tegelijkertijd op de pensioenen moet worden gekort.

Nieuwe governancestructuur fondsbestuur

Het fondsbestuur heeft recent de governancestructuur herzien met de instelling van de volgende drie commissies:

- Commissie Balans en Vermogenbeheer;
- Commissie Audit, Financiën en Risico
- Commissie Pensioenzaken.

Ook het bestuursbureau is opgeknipt in drie hoofdstructuren, corresponderend met de drie hierboven genoemde commissies.

Voorts is er nog sprake een tijdelijke Commissie Strategie, die zich richt op de toekomstige positionering van het fonds.

Tevens is het de bedoeling dat TKP zich niet alleen meer bezighoudt met de pensioenadministratie, maar ook een grotere rol gaat spelen in de communicatie.

Daartoe heeft TKP recent geschikte mensen geworven.

NVOG

In de laatste Algemene Ledenvergadering heeft de voorzitter van de NVOG, de heer Jaap van der Spek, onder meer een toelichting gegeven op het nieuwe pensioensysteem waarvoor NVOG zich sterk maakt in de richting van de politiek. Het betreft hier het *Individueel Solidair Defined Contribution System (ISDC)*. Invoering van dit systeem, dat stoelt op een van de door de SER aangedragen varianten, lost veel van de huidige problemen op. De NVOG heeft hierover al enige gesprekken gevoerd met ambtenaren van SZW, leden van de Tweede Kamer en met Staatssecretaris Klijnsma. De indruk was dat de politiek de NVOG ziet als een goede gesprekspartner en welwillend stond ten opzicht van dit systeem. Hoe het zich uiteindelijk binnen de politiek verder zal ontwikkelen zal in de loop van 2016 hopelijk duidelijk worden.

In afwachting van een nieuw pensioensysteem heeft de NVOG, in samenwerking met andere ouderenorganisaties, in februari 2016 een manifest uitgebracht aan het kabinet, waarin erop wordt aangedrongen kortingen op de pensioenen te voorkomen, indexatie mogelijk te maken en ook aan ouderen lastenverlichting te geven, zoals aan de overige bevolkingsgroepen.

Problemen rond het partnerpensioen

Het bestuur van GvU heeft klachten ontvangen van mensen die gebruik hebben gemaakt van de sociale plannen op basis waarvan het mogelijk was premie te betalen voor een aanvullend partnerpensioen tot 70%. Uit de jaarlijkse opgave van TKP bleek dat de betreffende aanvulling ongedaan was gemaakt, zonder opgave van redenen. Desgevraagd gaf TKP aan dat de voorgaande opgaven onjuist waren. Het bestuursbureau heeft terzake inmiddels een onderzoek uitgezet. Niet duidelijk is bij hoeveel mensen er sprake is van deze gang van zaken, gekoppeld aan de vraag of TKP deze aanvullende rechten indertijd wel goed heeft geadmistreerd. Hopelijk brengt het onderzoek van het bestuursbureau snel duidelijkheid in deze zaak.

Ledenbestand

Het aantal leden is in 2015 verder gedaald van 942 naar 925. Door overlijden verloren wij helaas 30 leden, die wij met respect gedenken. Het betreft hier:

- de dames A.K. Bouwmans-Tolsma, A.J. Collet-Goedhart, A.S. van Ditzhuijzen-Pannenburg, H.C. Heijdelberger-Lodewijks, C. Hogerhuis-Schilstra, M.W. Maat-Hartog, R. Modderman-Veenstra, W.J. Schouten-Buijtenhuijs, N.B. Velds-Roos, M.H. Strijbosch, A.A. Wydieks-van Daalen en D.J. Kouwenberg-Vestecka;
- de heren L.F. Bock, E. Cohen, L. van Gelder, G.M. van Gijzen, J.C.E. Gravemeijer, C. van Hall, J. Harkema, G.J. Hijink, T. Liberton, J.G.M. Ligthart, J.C. Meerkerk, G.J. Mulder, A.B.P.C. van de Pol, F. Sjoerds, G.J.J. Snijders, H. Teeuw, E.H. Verbeek en W. Vos.

In het boekjaar was voorts sprake van 21 uitschrijvingen en traden er 34 nieuwe leden toe. Het ledenbestand daalt dus gestaag, maar dankzij de hierboven genoemde actie om alle gepensioneerden nogmaals te attenderen op het bestaan van GvU en het belang toe te treden als lid zijn er begin 2016 circa 250 nieuwe leden toegetreden.

Tot slot

Over het geheel genomen is 2015 voor GvU goed verlopen. Dat kunnen wij helaas niet zeggen van de ontwikkelingen rond het huidige pensioensysteem. Gelet op de vele ontwikkelingen die zich het afgelopen jaar hebben voorgedaan op pensioenterrein is het voor onze vertegenwoordigers in de fondsorganen beslist niet altijd makkelijk geweest. Vooral het verantwoordingsorgaan kampte nogal met problemen, omdat adviesaanvragen nogal al eens (te) laat werden ontvangen en ook kampte dit orgaan met onderbezetting van werkgeversleden. Aan het eind van het verslagjaar leek het erop dat de zaken in dit orgaan beter gaan lopen. Ook het komende jaar zal beslist niet makkelijk worden, gelet op de ontwikkeling van de dekkingsgraad en de problemen op de beurzen wereldwijd, waardoor ook de rendementen van het pensioenfonds geraakt worden.

2 maart 2016
George M. Koopmans
Secretaris